

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28.05.1997, sp. zn. 2 Tzn 42/97, ECLI:CZ:NS:1997:2.TZN.42.1997.1

Číslo: 27/1998

Právní věta:

Jednou z podmínek vyhotovení zjednodušeného písemného rozsudku je to, že se státní zástupce vzdá odvolání prohlášením učiněným ve lhůtě, kterou stanoví samosoudce po vyhlášení rozsudku. Toto prohlášení má charakter podání, které musí být učiněno některým ze způsobů stanovených v ustanovení § 59 odst. 1 tr. ř. To znamená, že učiní-li státní zástupce uvedené prohlášení telefonickým sdělením, které není formou podání podle § 59 odst. 1 tr. ř., nemůže samosoudce vyhotovit zjednodušený písemný rozsudek podle § 314d odst. 2 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.05.1997

Spisová značka: 2 Tzn 42/97

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před samosoudcem

Předpisy: 141/1961 Sb. § 129

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky zrušil k stížnosti pro porušení zákona rozsudek Okresního soudu v Lounech ze dne 13. 6. 1996 sp. zn. 2 T 60/96 a obviněného L. G. zprostil obžaloby.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Lounech ze dne 13. 6. 1996 sp. zn. 2 T 60/96 byl obviněný L. G. uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zák. a odsouzen podle § 57 tr. zák. k trestu vyhoštění.

Podle zjištění Okresního soudu v Lounech se obviněný uvedeného trestného činu dopustil tím, že dne 3. 11. 1995 v odpoledních hodinách na skládce řepy u obce Chožov odcizil ke škodě ZD Orasice 175 kg řepy v hodnotě 140 Kč. Tohoto jednání se obviněný dopustil přesto, že byl trestním příkazem Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 22. 12. 1994 sp. zn. 1 T 487/93 uznán vinným trestnými činy krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák., porušování domovní svobody

podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák., poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. a neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Tento trestní příkaz Okresního soudu v Jablonci nad Nisou nabyt ohledně obviněného L. G. právní moci dne 18. 2. 1995. Rozsudek Okresního soudu v Lounech nabyt právní moci v řízení před tímto soudem jako soudem prvního stupně dne 26. 6. 1996.

Ministr spravedlnosti podal dne 7. 5. 1997 proti rozsudku Okresního soudu v Lounech ve prospěch obviněného L. G. stížnost pro porušení zákona. Namítl především, že okresní soud dostatečným způsobem nehodnotil u jednání obviněného stupeň společenské nebezpečnosti podle hledisek stanovených v ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák. Podle názoru ministra spravedlnosti se v uvedené věci nejednalo o trestný čin. Další námítky uplatněné ve stížnosti pro porušení zákona pak směřovaly proti uložení trestu vyhoštění obviněnému, který od dětství žije v České republice. Výkon trestu by podle mínění ministra spravedlnosti znamenal přetrhání rodinných vazeb, což by bylo v rozporu s článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. V závěru mimořádného opravného prostředku ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil namítané porušení zákona, k němuž došlo v neprospěch obviněného, aby zrušil napadený rozsudek a aby dále postupoval podle § 271 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu přecházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Skutková zjištění Okresního soudu v Lounech jsou správná. Obviněný se doznal k odcizení asi čtyř pytlů řepy, jehož se dopustil společně se svým strýcem, svědkem R. G. Jako důvod svého jednání uvedl obviněný v podstatě žádost tohoto svědka, který potřeboval krmivo pro sele. U hlavního líčení obviněný vysvětlil, že přání svého příbuzného vyhověl proto, aby u něho mohl dále bydlet, neboť sám neměl jinou možnost bydlení. Ve zmíněném řízení byly řádně provedeny všechny dostupné důkazy rozhodné pro skutková zjištění okresního soudu včetně výpovědi svědka R. G., který v podstatě potvrdil obhajobu obviněného. Náležitě byla objasněna také výše způsobené škody a předchozí odsouzení obviněného pro majetkovou trestnou činnost. Výsledek provedení dokazování před okresním soudem tedy umožňoval závěr o tom, že obviněný svým jednáním naplnil formální znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zák.

Podle § 3 odst. 1 tr. zák. je trestným činem pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně. Kromě formálních podmínek trestného činu však je nutná i existence tzv. materiálního znaku trestného činu vymezeného u dospělých pachatelů v ustanovení § 3 odst. 2 tr. zák. tak, že čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu. To znamená, že podmínkou trestnosti je též to, aby čin vykazující formální znaky trestného činu měl takový stupeň společenské nebezpečnosti, který je vyšší než nepatrný. Okolnosti, které určují stupeň společenské nebezpečnosti, jsou v trestním zákoně uvedeny v ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák.

V uvedené trestní věci nebylo možné z napadeného rozsudku zjistit, jakými úvahami se okresní soud řídil při posuzování žalovaného jednání obviněného, event. zda vůbec okresní soud zvažoval splnění všech zákonných podmínek nutných pro závěr o tom, že obviněný spáchal trestný čin. Okresní soud v Lounech totiž vyhotovil zjednodušený rozsudek ve smyslu § 314d odst. 2 tr. ř., který neobsahuje odůvodnění. K tomuto postupu okresního soudu považuje Nejvyšší soud za nutné upozornit na nesprávnost, jíž se okresní soud dopustil při aplikaci ustanovení § 314d odst. 2 tr. ř.

Zjednodušený písemný rozsudek může podle § 314d odst. 2 tr. ř. samosoudce vyhotovit v případě, že se státní zástupce i obviněný po vyhlášení rozsudku vzdali odvolání, nebo jestliže prohlášení o tom, že se státní zástupce i obviněný vzdávají odvolání, učinili ve lhůtě, kterou jim samosoudce stanovil. Z

protokolu o hlavním líčení Nejvyšší soud zjistil, že po vyhlášení rozsudku dne 13. 6. 1996 a po poučení o opravných prostředcích se obviněný vzdal práva odvolání. Státní zástupce si ponechal lhůtu k podání odvolání, přičemž samosoudce mu stanovil lhůtu k prohlášení, že se vzdává odvolání, do 20. 6. 1996. Ve spisu je založen záznam o telefonickém sdělení státního zástupce ze dne 13. 6. 1996 o tom, že se vzdává odvolání.

Jestliže podmínkou aplikace ustanovení o možnosti vyhotovení zjednodušeného písemného rozsudku je mimo jiné to, aby státní zástupce učinil ve stanovené lhůtě prohlášení o tom, že se vzdává odvolání, má takové prohlášení charakter podání. Podle § 59 odst. 1, věty druhé, tr. ř. lze podání učinit písemně, ústně do protokolu, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem. Vzhledem k tomu, že v posuzované věci nebylo prohlášení o tom, že se státní zástupce vzdává odvolání, učiněno ani jednou ze zákonem předepsaných forem, nemohl Okresní soud v Lounech po telefonickém sdělení státního zástupce postupovat podle § 314d odst. 2 tr. ř. a vyhotovit ve věci zjednodušený písemný rozsudek.

Dále se Nejvyšší soud zabýval hodnocením stupně společenské nebezpečnosti posuzovaného činu obviněného a dospěl k závěru, že souhrn okolností, za nichž byl spáchán charakterizuje tento stupeň jen jako nepatrný. Okolnost, že obviněný byl předtím odsouzen, je formálním znakem trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zák., takže z ní samotné nelze bez dalšího vyvozovat nějaké závěry k tíži obviněného při hodnocení konkrétního stupně nebezpečnosti činu (§ 31 odst. 3 tr. zák.). Jinak se posuzovaný případ vyznačuje evidentní nepřítomností okolností, které by bylo možno hodnotit v neprospěch obviněného.

Z uvedených skutečností je zřejmé, že u činu, který jinak vykazoval formální znaky trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zák., nebyla splněna materiální podmínka trestnosti. Tento čin vykazoval pouze znaky přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších zákonů. V době rozhodování Nejvyššího soudu o stížnosti pro porušení zákona však již nebylo možné přestupek projednat, neboť od jeho spáchání uplynul více než jeden rok (§ 20 cit. zákona).

Nejvyšší soud proto vyslovil, že napadeným rozsudkem byl porušen zákon v ustanovení § 3 odst. 2 tr. zák. v neprospěch obviněného L. G., a zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu. Sám pak rozhodl tak, že zprostil obviněného obžaloby z důvodu, že skutek, pro který byla obžaloba podána, není trestným činem.